

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Disputatio Secunda De Religione Eclectica Seu Prudentum
ad Locum 1. Thessal. V.21**

**Hardtschmidt, Johann Nicolaus
Winter, Johannes Christoph**

Argentorati, 1705

VD18 11641991

§. 7

urn:nbn:de:bsz:31-105849

ligionem hanc prudentum eclecticam, revera Syncretismum esse eclogarium jam olim confutatum, nec inventum novum. conf. b. Dannh. Myster. Syncret. det. & profc. p. 68. §. 33. cum vero in præced. disput. jam dictum aliquid sit, de hoc argumento, illis nonnulla hic addemus.

§. 7.

§. 7.

Diximus aliquoties examen credendorum, quæ in libris Symbolicis proponuntur, nemini esse prohibitum juxta Scripturæ sacræ ex ductum i. Thess. 5. propositum. Sed *eclecticam religionem ex philosophia eclectica, probari non posse, jam ulterius demonstrabimus*, quod summa sit utriusque disparitas, quoad hoc ipsum. Primo enim ad Philosophiam nullus homo obligatur, eaque sine periculo vel vitæ, vel salutis negligi potest; at vero ad credendum unicuique incumbit necessitas & obligatio ex mandato DEI & mediorum salutis necessitate. Deinde licet sine dispendio salutis esse alicui Aristotelico, Stoico, Cartesiano; at non sine salutis dispendio licet alicui esse vel Christiano, vel non Christiano; vel inter Christianos huic vel illi religioni addicto, quæ in fundamento inter se dissentiant. Porro, quacunque via incesseris poteris philosophicam veritatem assequi (ex ipsa opinione philosophorum;) at non item cuicumque religioni te addixeris; cum in philosophia viæ sint variæ, in Theologia unica tantum Scripturæ scil. sacræ, cujus nucleus Christus est via & veritas Joh. 14. v. 6. Sic ut nemo veniat ad patrem nisi per hunc Joh. 1. c. Proinde ab indifferentismo philosophico ad indifferentissimum Theologicum nequaquam valet consequentia, contra rixosum Eric. Fridlib. de Indifferent. Accedit quod libertas examinandi propositos fidei articulos, non parit illam indifferentiam & electionem hujus vel illius; sed ad alterutrum homo obligatur ex mandato divino; ut videatur Autor confundere libertatem intrinsicam & indifferentiam voluntatis, qua homo potest hoc vel illud eligere; & libertatem ab obligatione quâ liceat quidvis credere; illa tum quoad philosophiam, tum quoad Theologiam homini

com-

compeit, n
conscientias.
Hinc nihil el
cur ratio in p
ta sacra: hoc
in videatur
Scripturam in
quantum poss
et divertis in
religione ortu
pretatio hæc,
o mitatur, si
sermo sit. Si
gionem sequi
ideo ut & in
mum saluti in
proinde, non
dam; Dasß et
schmücksten sch
sich zeigen.

Quod po
ta sacra est veri
est, & nullius
tam accipendum,
tam amplectenda
nis proliis alien
tum. Dicitur
di non esse de
de fundament
gionem; unde
nere, in iis qu
non ita clarum
genium non
atque falsi
fidei salutisque

competit, non autem hæc vi divini mandati obligantis etiam conscientias, ut credendi libertas ab obligatione nulla sit. Hinc nihil efficiunt, quæ dictus Autor p. 8. addit, quod sicut ratio in philosophia norma est, ita in Theologia Scriptura sacra: hoc enim nemo nostratum negat, quamvis non ita videatur eclecticis omnibus, nec forte auctori ipsi, qui Scripturam in credendis cum ratione convenire debere, quantum possibile, contendit. Nec probat, quod subjicit, ex diversis interpretationibus Scripturæ sacre dissensum in religione ortum; multo minus illud verum est, quod interpretatio hæc, vel illa, merè (bloss) autoritate alicujus eruditi nitatur, si de interpretatione vera ad mentem Spiritus S. sermo sit. Si autem de falsa loquatur, falsam exinde religionem sequi necesse est; quam eligere, nulli concessum; adeo ut & in multis negatio, in multis etiam ignorantia damnum saluti inferat, quod de Philosophia dici nequit; ac proinde, non est eligendum id quod alicui videtur accipiendum; *Dass er nach seinem Gefallen diejenige so ihm am annehmlichsten scheint, erwähle; und so am convenientesten zu seyn scheinet.*

§. 8.

Quod porro ad rei confirmationem addit; in Scriptura sacra est veritas divina, & quodvis dictum, quatenus clarum est, & nullius interpretationis indigum, secundum sensum literalem accipiendum, quatenus autem varias admittit explicationes, illam amplectendam, quæ convenientissima videtur, à statu quæstionis prorsus alienum est, sive studio, sive ex negligentia allatum. Dictum namque superius est, circa libertatem credendi non esse de quibuscunque quæstionibus sermonem, sed de fundamentalibus articulis qui constituunt certam religionem; unde necesse est, autorem vel supponere, vel statuere, in iis quæ ad fundamentum fidei pertinent Scripturam non ita claram esse, ut explicatione opus non sit; vel dissensum non esse inter religiones fundamentalem, quod utrumque falsissimum est; vel sibi esse sermonem de iis quæ fidei salutisque fundamentum non concernunt, & sic à statu

§. 8.